

บทที่ 5

สรุปผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1) ศึกษาปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น และ 2) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ประชากรคือ ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จากโรงเรียนเอกชนในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ดำเนินการวิจัยในรอบที่ 1 โดยการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งมี 2 ตอน คือตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา เป็นลักษณะสอบถามรายการ (Checklist) มีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 177 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่และร้อยละ การดำเนินการในรอบที่ 2 จากการสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยพัฒนาจากการนำข้อมูลในรอบที่ 1 มาเป็นประเด็นในการสร้างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง กลุ่มผู้ให้ข้อมูลจำนวน 10 คน นำเสนอข้อมูลในลักษณะบรรยายความเรียง ผลการวิจัยนำเสนอในประเด็นต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 ปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

1.1.1 ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

ปัญหาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาคือ การวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ (ร้อยละ 63.28) ปัญหาที่เกี่ยวข้องในการการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาคือ การวิเคราะห์สภาพ ปัญหา จุดเน้น ความต้องการของชุมชน ผู้ปกครองและสถานศึกษา (ร้อยละ 58.76) ปัญหาการกำหนดวิสัยทัศน์ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์คือ การกำหนดความต้องการจุดเน้นเพิ่มเติมของสถานศึกษา (ร้อยละ 45.20) ปัญหาการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรคือ การจัดรายวิชาตามจุดเน้นของสถานศึกษา (ร้อยละ 42.94) ปัญหาการจัดทำกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนคือ การวิเคราะห์เป้าหมายจุดเน้นของท้องถิ่น (ร้อยละ 42.94) ปัญหาการกำหนดคำอธิบายรายวิชาคือ การกำหนดตัวชี้วัด ทักษะการเรียนรู้ คุณลักษณะหรือเจตคติและการจัดกระบวนการเรียนรู้ประสบการณ์สำคัญ (ร้อยละ 57.63) และปัญหาการจัดทำเกณฑ์การจบหลักสูตรคือ การทำระเบียบว่าด้วยการวัดประเมินผลการเรียนรู้ (ร้อยละ 44.63)

1.1.2 ด้านดำเนินการระดับชั้นเรียน

ปัญหาการจัดทำโครงสร้างรายวิชาคือ การวางแผนออกแบบหน่วยการเรียนรู้ (ร้อยละ 45.20) และปัญหาการดำเนินการหน่วยการเรียนรู้บูรณาการคือ การออกแบบหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ (ร้อยละ 44.07)

1.1.3 ด้านการส่งเสริมสนับสนุนระดับสถานศึกษา

ปัญหาการพัฒนาบุคลากรคือ การส่งเสริมให้เกิดศูนย์รวมความรู้ การค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง อบรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (ร้อยละ 44.07) ปัญหาการสนับสนุนงบประมาณ ทรัพยากรคือ การจัดสรรงบประมาณการพัฒนาและติดตามประเมินผลหลักสูตร (ร้อยละ 49.72) ปัญหาการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วมในการจัดทำและใช้หลักสูตรคือ การมีส่วนร่วมวางแผนของผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร ครูและนักเรียน (ร้อยละ 54.80) และปัญหาการส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการคือ การส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (ร้อยละ 51.98)

1.1.4 ด้านการกำกับ ดูแลคุณภาพระดับสถานศึกษา

ปัญหาการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตรคือ การร่วมกันกำหนดความต้องการในการรับการนิเทศ (ร้อยละ 43.50) ปัญหาการประกันคุณภาพภายในคือ การมีแผนพัฒนาคุณภาพที่ต่อเนื่อง เป้าหมายชัดเจน (ร้อยละ 48.59) ปัญหาการวิจัยพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาคือ การนำผลการวิจัยมาใช้และประกอบพิจารณาปรับปรุงหลักสูตร (ร้อยละ 43.50) และปัญหาการติดตามผลการใช้หลักสูตรคือ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินการใช้หลักสูตร (ร้อยละ 44.68)

1.2 ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

1.2.1 ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

ในการจัดทำหลักสูตรต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของหลายฝ่าย ฝ่ายที่สำคัญที่สุดคือครูเนื่องจากเป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดระหว่างผู้ปกครอง ชุมชนและนักเรียน ประกอบกับโรงเรียนเอกชนจะต้องมีความโดดเด่น มีจุดเน้นเป็นของตนเองที่ชัดเจนที่จะเป็นส่วนช่วยให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตร โรงเรียนเอกชนมีความโดดเด่นในการบริหารจัดการที่อิสระ ดังนั้นการสอดแทรกจุดเน้นในกลุ่มสาระต่าง ๆ สามารถดำเนินการได้เอง สำหรับโรงเรียนที่มีการบริหารจัดการแบบเครือข่ายโรงเรียนดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นข้อได้เปรียบ

1.2.2 ด้านการดำเนินการระดับชั้นเรียน

ในการดำเนินการระดับชั้นเรียนต้องมีการวางแผนล่วงหน้าเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของสังคมทางการศึกษา แผนบูรณาการต้องโดดเด่น ชัดเจน โดยการมีส่วนร่วมของนักเรียนและครูผู้สอนเป็นหลัก

1.2.3 ด้านการส่งเสริมสนับสนุนระดับสถานศึกษา

ในการส่งเสริมสนับสนุนการใช้ระดับหลักสูตรสถานศึกษานั้น อาศัยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำวางแผนร่วมกับหัวหน้าฝ่ายโดยครูเป็นผู้กำหนดร่วมกัน ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ต้องอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง โดยให้ความสำคัญอิสระกับครูด้วยกันเอง อาศัยครูที่มีประสบการณ์ในการชี้แนะ ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้นำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการสื่อสาร ส่วนการจัดงบประมาณสนับสนุนดำเนินผ่านทางแผนของฝ่ายวิชาการ

1.2.4 ด้านการกำกับ ดูแลคุณภาพระดับสถานศึกษา

ด้านการกำกับ ดูแลคุณภาพระดับสถานศึกษา การร่วมกันกำหนดความต้องการนิเทศโดยครูผู้สอนเอง ร่วมกับหัวหน้าฝ่ายหรือระดับหัวหน้าขึ้นไปในการชี้แนะเป็นลักษณะต้องการประเมินศักยภาพของตนเองและต้องการการชี้แนะ ทั้งนี้แผนพัฒนาคุณภาพจะต้องมีความชัดเจนและการปฏิบัติต่อเนื่อง มีแผนพัฒนา 3 ปี และแผน 5 ปี ในการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินการใช้หลักสูตรสร้างความเข้าใจร่วมกันในที่ประชุมมีการใช้ผลสะท้อนกลับในการประเมิน

2. ข้อเสนอแนะ

2.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

2.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและฝ่ายวิชาการควรมีการสร้าง ความเข้าใจร่วมกันระหว่างครูและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายควรมีการจัดตั้งงบประมาณในการส่งเสริมสนับสนุนระดับสถานศึกษา ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเป็นการเฉพาะที่ไม่ใช่การวิจัยในชั้นเรียน นำผลการวิจัยมาใช้และปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา

2.1.2 สถานศึกษาประสานร่วมมือกับชุมชนในการจัดทำวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาการรายงานผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาต่อชุมชน

2.1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และกลุ่มส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ควรมีการจัดทำกรอบหลักสูตรท้องถิ่นหรือแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น มีการนิเทศและให้คำปรึกษาในด้านการจัดทำระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินเพื่อที่สถานศึกษาจะได้มีทิศทางในการปฏิบัติ

2.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.2.1 วิจัยประเมินติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเอกชน

2.2.2 วิจัยบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการบริหารโรงเรียนเอกชนต่อการพัฒนาหลักสูตรศึกษา

2.2.3 วิจัยการพัฒนาคู่มือหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเอกชน